

RIB-nummer	2020 –
Datum	23 juni 2020
Onderwerp	Resultaten evaluatie iDOP Cromvoirt
Zaaknummer	Z20 - 222691
Documentnr.	UIT/20 - 364604

1 Voorgeschiedenis

In 2011 is het integraal Dorpsontwikkelingsplan (hierna te noemen: iDOP) voor de kern van Cromvoirt opgesteld. Doel van het plan is het bestendigen en waar nodig bevorderen van de leefbaarheid in Cromvoirt op de lange termijn (10-15 jaar). Leefbaarheid wordt hier breed gezien en omvat sociale, ruimtelijke en economische aspecten.

De uitvoering van het iDOP is in 2012 gestart, waarbij er vier werkgroepen zijn gevormd met de onderwerpen *Wonen, Sociaal Leven, Voorzieningen en Buitenruimte (verkeer, recreatie en toerisme)*.

Onderdeel van het iDOP is een leefbaarheidsagenda, waarin projecten en activiteiten zijn benoemd die de afgelopen jaren zijn opgepakt en uitgevoerd. In de programmabegroting 2020 is opgenomen om dit uitvoeringsprogramma iDOP met de werkgroepleden te evalueren.

2 Korte samenvatting evaluatie iDOP Cromvoirt

Op 22 januari 2020 is samen met de werkgroepleden in een bijeenkomst de leefbaarheidsagenda iDOP geëvalueerd. De werkgroepleden werd gevraagd naar hun ervaringen van de afgelopen jaren. Zij gaven aan dat er sprake is van een enthousiaste groep inwoners die zich willen inzetten voor het iDOP. Zij wensen daarbij graag meer inspraak dan er nu is. Ook missen de leden de integraliteit tussen de werkgroepen.

De projecten in de leefbaarheidsagenda zijn opgedeeld in de thema's Sociaal Leven, Voorzieningen, Wonen en Buitenruimte (verkeer, recreatie en toerisme).

De projecten vanuit de thema's Voorzieningen en Wonen zijn nog in uitvoering. The Battle Axe wordt op dit moment gerenoveerd. Tijdens de evaluatie is gekeken naar de realisatie van betaalbare woningbouw. In het woningbouwprogramma zijn meerdere woningbouwprojecten genoemd, waaraan de komende jaren gewerkt wordt.

De projecten vanuit de thema's Sociaal Leven en Buitenruimte zijn grotendeels uitgevoerd. Vanuit het thema Sociaal Leven heeft er een samenwerking tussen jong en oud plaatsgevonden. Zoals het uitvoeren van activiteiten door ouderen met de kinderen op de basisschool. Dit wordt overigens nog steeds gedaan als de behoefte er is. Het thema Buitenruimte met het onderdeel 'toerisme' heeft de afgelopen jaren een slag gemaakt door het realiseren van meer B&B's, (struin)wandelpaden en een kwaliteitsverbetering van de campings. Ook kent het thema Buitenruimte het onderdeel 'verkeer'. Daarvoor is de afgelopen jaren een werkgroep opgericht 'Veilig Verkeer Cromvoirt' (VVC). Zij zetten zich in voor de verkeersproblematieken die spelen in Cromvoirt, zoals die ook staan beschreven in de leefbaarheidsagenda.

Om de collectiviteit van een iDOP te waarborgen is er door de werkgroepen een suggestie gedaan om te onderzoeken naar een nieuw gremium van burgerparticipatie voor de kern Cromvoirt.

Hierbij wordt gedacht aan de vorm van een klankbordgroep (dorpsraad). De werkgroep Sociaal Leven neemt hierin het initiatief.

3 Communicatie

De resultaten uit de evaluatie van de leefbaarheidsagenda iDOP worden gedeeld met de werkgroepleden. In het Klaverblad en in 't Lantaerntje wordt ook een artikel gepubliceerd over de evaluatie van de leefbaarheidsagenda van het iDOP Cromvoirt.

Gezien de omstandigheden vanwege het coronavirus wordt de bijeenkomst voor de inwoners van Cromvoirt, waarbij de resultaten uit de leefbaarheidsagenda besproken worden, na de zomerperiode georganiseerd.

4 Bijlagen

In de bijlage treft u de evaluatie van de leefbaarheidsagenda van het iDOP aan.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,



drs. H.C. de Visch Eybergen R.J. van de Mortel

1. Algemene signalen en ervaringen van de afgelopen jaren:

- De werkgroepleden zijn over het algemeen tevreden met het iDOP. Zij willen dit graag voortzetten in de toekomst met wat aanpassingen.
- De werkgroepleden zijn nog steeds erg enthousiast. Om dit vast te houden wensen zij meer inspraak richting de gemeente.
- Directe resultaten van werkgroepen zijn zichtbaar, bijvoorbeeld de activiteiten door de ouderen op de basisschool
- De integraliteit tussen de werkgroepen wordt gemist. Daardoor hebben zij geen inzicht in wat in andere werkgroepen gebeurt. Als suggestie doen zij om plenaire bijeenkomsten in te regelen om de integraliteit te borgen.
- Een andere suggestie die zij doen, is dat het beter zou zijn als er één aanspreekpunt voor de werkgroepen is bij de gemeente en vanuit de werkgroepen richting de gemeente.
- De groepen van enthousiaste mensen die zich willen inzetten zijn nu kleiner dan in 2011. Is het een idee om de werkgroepen samen te voegen? Voorbeeld: samenvoegen van de werkgroepen buitenruimte en sociaal leven.
- Vanuit werkgroep sociaal leven werd geopperd voor een mogelijke oprichting van een klankbordgroep. Daarbij heb je inspraak en de afgevaardigden die namens het dorp spreken kunnen hun nieuws/ideeën met enquêtes, 't Lantaerntje of een website delen. Het voorstel van werkgroep sociaal leven is om voor maart-april bijeen te komen om te delen over dorpsraad, met inwoners hebben over draagvlak. Daarbij zal worden gekeken of het zin heeft. Voorwaarde is om eerst als idoppers bijeen te komen om na te gaan of daar draagvlak heerst. De werkgroep sociaal leven neemt hierin het initiatief. **Toelichting juni 2020: Vanwege het coronavirus heeft de bijeenkomst in maart-april niet plaatsgevonden.*
- Het is van belang dat de werkgroepen van elkaar willen weten waar ze mee bezig zijn, ter voorkoming dat er dubbelingen en kansen worden gemist. De suggestie vanuit de werkgroepen is, het delen van de notulen als werkgroepen onderling.

2. Projectenlijst – Leefbaarheidsagenda*Thema sociaal leven*

Agendapunt	Uitwerking plan	Resultaat
1. Behoud en versterking van de vrijwillige inzet: het hele dorp is gemobiliseerd	- Leerlingen groep 8 verrichten vrijwilligerswerk in de bibliotheek. Bij succes krijgt dit een vervolg. - Verenigingsleven krijgt informatie/voorlichting over de schoolmaatschappelijke stages en maken gebruik van mogelijkheid inzet jongeren (leerlingen). - Vanuit het beleidstraject Zilveren Kracht wordt	- Leerlingen groep 8 doorzetten van vrijwilligerswerk in de bibliotheek - Rijksregeling voor maatschappelijke stages is gestopt - Het is niet bekend of de ondersteuning aan verenigingen, die de vrijwillige inzet vanuit senioren willen bevorderen, vanuit het

	ondersteuning geboden aan	beleidstraject Zilveren Kracht wordt voortgezet.
2. Vraag en aanbod naar (informele) zorg voor senioren is beter op elkaar afgestemd	- De hulpvragen van senioren (klussen, vervoer, boodschappen, huishoudelijke hulp) komen op één plaats binnen en worden centraal doorgeleid naar het gewenste aanbod. Vraag en aanbod wordt binnen het dorp op elkaar afgestemd. - Oprichten werkgroep i.s.m. ouderen in het dorp. - Werkgroep gaat in samenwerking met vrijwillige hulpdienst deze dienst opzetten.	- De hulpvragen van senioren komen op één plaats binnen. Dorpsondersteuners pakken eventuele problemen op en werken samen met vrijwillige wijkondersteuners. - Het oprichten van een werkgroep is niet aan de orde i.v.m. de inzet van dorpsondersteuners. - De dorpsondersteuners zijn actief.
3. Solidariteit tussen jong en oud wordt versterkt.	- Activiteiten door ouderen op de basisschool. - Actie op basisschool om vrijwillige taken te verrichten binnen de zorg of het verenigingsleven/voorzieningen.	- De activiteit is uitgevoerd, opvoering met kerst op school eenmalig, twee spelletjesmiddagen, voorgelezen op school. Het is geen vaste activiteit, steeds wisselend. De vraag komt vanuit de school. Als de school activiteiten heeft waar ouderen bij kunnen helpen, dan wordt dat gedaan. - De vrijwillige taken zijn niet uitgevoerd. Daarvoor is weinig behoefte. De kinderen zijn niet actief ingezet binnen zorg of verenigingsleven/voorzieningen.
4. Beleidsbeïnvloeding en belangenbehartiging is vergroot	- In samenwerking met werkgroepen structuur van het iDOP mogelijkheden onderzoeken voor belangenbehartiging van het dorp. - Deze werkgroepen geven gemeente advies i.v.m. uitvoering leefbaarheidsagenda. - Overleg tussen werkgroepen, de Belangengroep Houdt Cromvoirt Leefbaar en de gemeente over gewenste overlegstructuren.	In het begin was het groot opgezet en veel overleg. Daarna is het wat afgezwakt. Er is nu behoefte aan belangenbehartiging en mogelijk een gremium dorpsraad. Alle drie de punten zijn dus uitgevoerd, maar negen jaar later is het ingezakt.
5. Activiteitsaanbod voor jong en oud is gemoderniseerd	- Project in samenhang met project 1 (aansluitend op mogelijk nieuwe vrijwilligers). - Inventariseren wensen jeugd en senioren op het gebied van vrije tijd, gezondheid en zorg. - Realiseren van het gewenste aanbod in	Er is intensief aan gewerkt. Het resultaat is dat The Battle Axe wordt verbouwd. Er zijn voorstellen om medicijndienst, prikdienst, etc. te realiseren in The Battle Axe, maar daarvoor is Cromvoirt te klein. De wensenlijst is groot, wat

	samenspraak met The Battle Axe en KBO of Ouderen Samen.	niet allemaal haalbaar is. Dat zorgt soms voor teleurstelling.
--	---	--

Thema Voorzieningen

Agendapunt	Uitwerking plan	Resultaat
6. De basisschool wordt een moderne brede school voorziening	- Formeren werkgroep, die gewenste functiecombinaties onderzoekt. - Samenvoegen samenhangende functies in 1 of enkele gebouwen (b.v. de functies onderwijs, kinderopvang, sport, educatie (bibliotheek) en wonen (senioren)). - De werkgroep gaat samen met de gemeente het hele verbouwingstraject in: plannen maken, haalbaarheidsonderzoek, programma van eisen, ontwerp en realisatie.	De school is er gekomen. <i>*Toelichting juni 2020: De kinderopvang is gevestigd in de basisschool en hoeft niet weg vanwege mogelijke ruimtegebrek.</i> Er is bovenal tevredenheid over het proces en het resultaat. In het proces was het volgende bedacht: ‘De school en beweeggedeelte op een locatie en het sociaal culturele gedeelte op een andere locatie’.
7. Dorpshuis The Battle Axe is als ontmoetingsplek voor jong en oud	- Onderzoeken mogelijkheden om openingstijden en aanbod van The Battle Axe te verruimen (binnen de organisatie en verenigingsleven). - Onderzoeken mogelijkheden spreekuren zorgverleners en gemaksdiensten senioren. - Afspraken tussen The Battle Axe en gebruikers. - Verkennen ondersteuningsmogelijkheden vanuit gemeente en Welzijn Vught. - Onderzoek subsidiemogelijkheden. - Aanpassen organisatiestructuur aan nieuwe samenwerking. - Activiteitenaanbod wordt verbreed en openingstijden verruimd.	Er is betrokkenheid geweest op allerlei manieren, waarin veel energie is gestoken. Echter is er wel teleurstelling over het proces wat in 2017 heeft plaatsgevonden t.a.v. de inspraak en ook over de communicatie. De inwoners hadden dit niet uit de krant willen vernemen. <i>*Toelichting juni 2020: De laatste keer heeft het bestuur vooraf een bewonersavond georganiseerd om de plannen te bespreken met inwoners.</i>
8. Samenvoeging functies en voorzieningen tot één multifunctionele accommodatie	- Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek realisatie MFA op locatie The Battle Axe met behoud de huidige gebouwen The Battle Axe en de Noot. - Instellen werkgroep diverse gebruikers en	<i>*Toelichting juni 2020: Inmiddels is er gestart met de renovatie van The Battle Axe.</i>

	belanghebbenden (horeca, zorg, commerciële dienstverleners) - Opstellen programma van eisen. - Maken ontwerp, massastudie, begroting, bouwplannen, e.d. - Opstellen herinrichtingsplan omgeving i.v.m. verkeer en parkeren.	
9. Aanbod zorg, wonen en welzijn voor senioren wordt uitgebreid	- Onderzoek ouderen over woonwensen en behoefte wordt uitgebreid met woon/zorgvraag. - Onderzoek mogelijkheden woonzorgcombinaties. - Periodieke behoeftepeiling voorzieningen. - Overleg tussen mogelijke partners of aanbieders van diensten.	Er is weinig resultaat gekomen. Bij dit onderdeel zijn een aantal wisselingen van contactpersonen bij de gemeente geweest. Vrijwillige ouderenadviseurs zijn een aantal keer in Cromvoirt geweest en hebben gesprekken gevoerd. De ouderen hebben dit deels opgepakt. Bijeenkomsten zijn in The Battle Axe geweest over aanpassingen van woningen, etc. daar zijn een ouderen naartoe geweest. De werkgroepen wensen meer terugkoppeling vanuit Ouderen Samen naar Cromvoirt. Verder hadden de werkgroepen meer mee willen denken over de nieuwe inrichting van The Battle Axe. Ten aanzien van de bouw van woningen voor senioren is dit lastig, omdat de gemeente geen grondpositie heeft. De gronden van particulieren worden gekocht of particulieren moeten zelf ontwikkelen.

Thema Wonen

Agendapunt	Uitwerking plan	Resultaat
10. Onderzoek naar woningbehoefte uitgesplitst per doelgroep	- Inzichtelijk maken hoe groot de behoefte is aan nieuwe woningen. - Oprichten werkgroep. Uitvoeren enquête om woningbehoefte beter in beeld te brengen (beter inzichtelijk maken voor welke doelgroepen gebouwd moet worden, en hoeveel per doelgroep).	De onderzoeken zijn geweest.
11. Realiseren betaalbare woningen voor doelgroepen (starters en senioren)	- Woningbouwprogramma afstemmen op behoefte. - Woningbouwtypologie opnemen in programma van eisen woningbouwlocaties. - Invulling gemeentelijke instrumenten. - Onderzoeken mogelijkheden om woningen betaalbaar aan te bieden, en in de toekomst betaalbaar te houden.	Er is nog niet naar wens gerealiseerd. De behoefte is er nog steeds. Het probleem is de grondpositie, zie resultaat onder 9. Er zijn veel senioren in een groot huis en zij blijven daar wonen omdat er geen alternatief is. Hierdoor is er geen of weinig doorstroming.
12. Woningen bouwen ter plaatse van de '2 ^e fase'	- Bouwen in een 'dorpse stijl'. - Stedenbouwkundig plan maken voor woningbouwlocatie '2^e fase'. - Nieuwbouw aan Achterstraat aansluitend op overige bebouwing aan Achterstraat (passend binnen het karakter van de lintbebouwing). - Bouwen voor doelgroepen, met name voor starters.	<i>*Toelichting juni 2020: In het woningbouwprogramma zijn meerdere woningbouwprojecten genoemd, waaraan de komende jaren wordt gewerkt. Er wordt gebouwd aan 9 vrije sector woningen, 4 starters koopwoningen tussen Achterstraat en St.-Lambertusstraat in Cromvoirt.</i>
13. Op locatie basisschool ook nieuwe woningen realiseren	- Woningbouwprogramma afstemmen op behoefte (senioren?). - Bouwen in een hofje, naar een voorbeeld van naastgelegen ouderenhofje aan de Voorstraat. - Onderzoeken mogelijkheden dubbelgebruik/samenwerking met school (bijvoorbeeld om woningen tijdelijk om te bouwen tot klaslokalen om pieken in leerlingen op te vangen of	Dit is niet gebeurd. De basisschool is niet naar the Battle Axe gekomen.

	gecombineerde activiteiten). - Zie ook punt 6.	
--	---	--

Thema Buitenruimte (openbare ruimte & ruimtelijke kwaliteit)

Agendapunt	Uitwerking plan	Resultaat
14. Authentieke historisch- agrarisch karakter van de linten behouden	- Eventuele nieuwbouw aan linten moeten aansluiten op historisch – agrarisch karakter van linten. - Zichtlijnen vanuit St. – Lambertusstraat naar buitengebied in stand houden, vastleggen in bestemmingsplan.	De zichtlijnen zijn in stand gehouden, staan in het bestemmingsplan. Zichtpunten staan ook in de brochure van het iDOP.

Thema Buitenruimte (buitengebied)

Agendapunt	Uitwerking plan	Resultaat
17. Verbeteren wandelpaden en aanleggen nieuwe wandelpaden (o.a. openstellen van weilanden zodat er ‘struinroutes’ ontstaan)	- Opknappen van wandelpaden. - Aanleg nieuw vrijliggend wandelpad langs Deutersestraat (zie ook punt 26) - Overleg met eigenaren grond. - Struinroutes aanleggen op plekken waar wandelroutenetwerk niet sluitend is. - Struinroute langs Zandleij combineren met natuurontwikkeling	Dit is gerealiseerd. Er roepen zich wel wat vragen op over de struinroute. Wat is de definitie van de struinroute? Waar zijn deze te vinden in het dorp?
18. Kwaliteitsverbetering campings	- Overleg tussen gemeente en campingeigenaren. - Afspraken over kwaliteitsverbetering. - Opstellen verbeterplannen. - Geen nieuwe initiatieven toestaan die leiden tot afname kwaliteit.	In 2011 heette de camping nog De Vondst. Dat is Fortduinen geworden. Het zou toen verbeteren, maar dezelfde situatie bleef. De camping is overgenomen en de chalets zijn weg. Bij camping De Leuvert staan chalets te koop.

Thema Buitenruimte (Recreatie, toerisme en economie)

Agendapunt	Uitwerking plan	Resultaat
19. Kansen voor verbrede functies op landbouwbedrijven.	- Ruime mogelijkheden verbrede functies van landbouwbedrijven opnemen in bestemmingsplan. - Overleg met agrariërs in het buitengebied (afstemming van verbrede activiteiten, stimuleren van samenwerking en arrangementen).	Er zijn slechts twee landbouwbedrijven.
20. Stimuleren van nieuwe kleinschalige economische en/of recreatieve activiteiten in samenwerking met landschapsbouw.	- Mogelijkheden voor kleinschalige recreatieve en economische functies opnemen in het bestemmingsplan. - Bestemminsplanmogelijkheden met een koppeling tussen projecten en maatschappelijke investeringen.	Er zijn een paar nieuwe B&B's bijgekomen.

Thema Buitenruimte (verkeer en infrastructuur)

Agendapunt	Uitwerking plan	Resultaat
21. Handhaven maximumsnelheid van 30 km/uur in bebouwde kom		Dit blijft zo. Er is een verzoek gedaan tot goed handhaven. In 2018 is er een handhavingsactie gestart. Veilig Verkeer Cromvoirt (hierna te noemen: VVC) is actief. Vooral in het buitengebied wordt gehandhaafd, relatief weinig in de kern. Dit zou wel moeten. VVC is volop bezig met verkeer en veiligheid, 12 februari is er een bewonersavond georganiseerd.
22. Weren doorgaand zwaar vrachtverkeer uit bebouwde kom	- Verbod doorgaand zwaar vrachtverkeer.	VVC pakt dit op, op 12 februari.
24. Aanleg vrijliggend (fiets) pad langs Deutersestraat	- Onderzoeken (financiële) mogelijkheden realisatie fietspad. - Opstellen ontwerp inrichtingsplan.	Het is een gemiste kans dat dit niet is gebeurd. Dat wordt de gemeente niet in dank afgenomen. Desalniettemin is de mogelijkheid er nog wel en

	- Overleg met grondeigenaren. - Financiering. - Concreet uitvoeringsproject.	heeft het de aandacht van de gemeente.
25. Straatverlichting doortrekken op het fietspad naast het Drongelenskanaal oer de gehele lengte van de kanaaldijk		Dit is nog niet gerealiseerd, maar de behoefte is er wel.
26. Verkeersveiligheid gedeelte Deutersestraat gelegen binnen de bebouwde kom verbeteren	- Herinrichting straat, waarbij langzaam verkeer een meer prominente plek krijgt. - Onderzoeken effecten eenrichtingsverkeer Voorstraat op verkeersveiligheid. - Verbeteren verkeersveiligheid in bocht ter hoogte van aansluiting Achterstraat. (zie ook punt 24)	De stand van zaken zoals gevraagd tijdens de evaluatiebijeenkomst is nagegaan. Momenteel wordt er gewacht op de resultaten van een verkeersmeting die is uitgevoerd. Het is afhankelijk van de uitkomst of dit zal leiden tot aanpassingen aan de weg.
27. Verkeersremmende maatregelen treffen aan Loverensestraat	- Op gevaarlijke punten verkeersremmende maatregelen treffen. - In ieder geval verkeersremmende maatregelen bij entree bebouwde kom, bij entrees campings en ter plaatse van de aansluiting met de Oude Loonsebaan nabij de IJzeren Man.	Deze punten zijn uitgevoerd. Het idee was om het in te richten als fietsstraat, maar daar waren de middelen niet voor. Nu liggen er drempels. Dat is ook niet alles, aangezien er scheuren in de muren ontstaan en geluidsoverlast is.
28. Inzichtelijke maken wat de effecten van de herinrichting van de St. –Lambertusstraat en de aanleg van de zuidelijke randweg rondom 's-Hertogenbosch zijn op de verkeersintensiteit op Cromvoirt	- Verkeerstelling doen. - Kentekenonderzoek doen. - Indien verkeersintensiteit niet afgenomen is onderzoeken welke maatregelen getroffen kunnen worden om de verkeersintensiteit omlaag te brengen.	Deze informatie is hard nodig. Heel veel behoefte om adviezen te geven en de juiste maatregelen te treffen. Na de meting werd er harder gereden, daarvan is geen wetenschappelijk onderzoek, maar wel het resultaat. <i>*Toelichting juni 2020:</i> <i>Er zijn verkeersmetingen gedaan in Cromvoirt van voor en na de realisatie van de zuidelijke randweg. Daaruit blijkt dat het verkeer in Cromvoirt daarmee is verminderd.</i>